

ŽETALSKE NOVICE

GLASILO OBČINE ŽETALE - OKTOBER 2015 - LETNIK 15

poština plačana pri pošti Žetale

št. 58

September v vrtcu Žetale

V novo vrtčevsko leto smo vstopili z veliko dobre volje in novimi načrti, s katerimi bomo uresničevali našo vizijo in z zanimivimi vsebinami bogatili vrtčevski vsakdan. V septembru je prvič vstopilo v vrtec 13 otrok. Nekateri s strahom, drugi, predvsem starejši, pa veselo in brezskrbno. September je v vrtcu čas uvajanja, saj se otroci srečajo z mnogimi spremembami. Oblikovale so se nove skupine, morda so se zamenjale vzgojiteljice, otrokom pa so nove tudi igralnice. Strokovni delavci smo pozorni na odzive otrok, spoznavamo njihove značaje, interese ter jih postopoma vključujemo v socialno vrtčevsko okolje. A proti koncu septembra so se posušile že vse solze, otroci so si našli nove prijatelje ali pa utrdili stare prijateljske vezi. V drugi polovici meseca smo v sklopu projekta »Simbioza giba« v naš vrtec povabili dedke in babice naših otrok, s katerimi smo se odpravili na pohod do lovskega doma, kjer smo se tudi posladkali in rajali. Otroci so ob druženju z njimi zelo uživali, prav tako pa so uživali tudi stari starši, ki so se zbrali v velikem številu.

Narava se je začela odevati v pisane barve in je stopila tudi v naš vrtec. Prvi jesenski dan smo obeležili z obiskom tetke jeseni, ki nas je obdarila z jesenskimi dobrotami.

Vrtec Žetale

Dober dan

Lepo pozdravljeni, spoštovani občani in občanke naše Občine Žetale.

Čas je za izid 58. številke našega lokalnega glasila. Je oktober, pravimo mu tudi vinec, vinščak, moštnik, radi ga imenujemo tudi vinotok.

Nadaljujem z mislimi na osmi september – MEDNARODNI DAN PISMENOSTI, poudarek dneva na branju in pisanju. Mnogo je napisanih vrstic o grenkih dogodkih življenja v svetu. Zapisi o telefonskih pogovorih, o prisluškovanjih, in naenkrat se pojavi beseda ARBITER. Še naglasiti je ne znamo pravilno, a že razmišljamo, kako se bo nekoč razrešilo vprašanje o meji tam, kjer se odpira okno v svet. V svetu je nevaren ogenj, ki je pokončal na tisoče dreves, voda je uničila mnogo človeških življenj, ljudje pa bežijo pred nasiljem, pred tisto strašno vojno tam daleč na jugu. Potujejo po poljskih poteh, po prometnicah, spijo v naravi, večkrat premočeni, tudi lačni in žejni, hodijo, hodijo. Lahko bi rekli, da mislijo na gradove v oblakih, samo čimprej na sever; na mir in boljše življenje. A se bo zgodilo tako? Koliko preprek je na poti za boljše življenje! Pa se ti pojavi pred očmi tista strašna podoba otroka v morju, pa srečna vrnitev deklice k stricu tam v Nemčiji, in še in še grenkih dogodkov na poti v svet. Mi pa mislimo na kulturo, ki je mnogim na svetu ušla s poti. V naših Žetalah vemo za kulturo, jo spoštujemo, celo topel dom smo ji zgradili. Bilo je lepo tisto nedeljo, 20. septembra, vse je minilo kulturno, se zmracilo in bila je ponedeljkova noč, na nebu pa tista velika rdečkasta luna, ki je proti jutru mrknila. A pot življenja se nadaljuje.

Tudi svetovni dan SRCA je že mimo, saj je hitro oddrvel oblačni dan, 29. september.

Vmes se je zgodil 13. september, ki je zaznamoval mednarodni dan čokolade, ta barvna sladkost je marsikomu pravi posladek. Poznamo tudi grenko čokolado, te je v vsakdanjem življenju ogromno, a gremo naprej. Lahko smo v šoli, sprejemamo znanje, smo v naravi, pospravili smo dar narave – sladko grozdje, jabolka so že v zabojih, kostanji so skočili iz svojih postelj – ježic, z njimi smo se posladkali. Tudi ob občinskem prazniku jih je bilo dovolj. Narava se lahko oblači v paleto čudovitih barv, temperatura se znižuje, iz dimnikov se bo kadilo. Stanovanja bodo topla in morda bomo lepo doživljali večere, ki naj bodo z zdravjem obogatene, naša življenja pa srečna.

Preberite Žetalske novice in še sami ne boste vedeli, kako hitro se bo narava odela v bel plašč.

Do naslednjega izida Ž.N. lepo pozdravljeni – Uredniški odbor in odgovorna urednica M.K.

Sprehod po vsebini

Vrtec	2
Dober dan	3
Županov uvodnik	4
Novice iz občinske uprave	5-7
Iz naših krajev	7 - 20
Iz vasi v vas	20 - 24

JAVNO GLASILO "ŽETALSKE NOVICE"

Izdajatelj: Občina Žetale
 Naslov uredništva: Žetale 4, 2287 Žetale
 Odgovorna urednica: Marija Krušič
 Uredniški odbor: Marija SKOK,
 Franc PULKO ml., Milenka KOVAČEC,
 Toni BUTOLEN
 Lektorica: Mojca Kopše
 Fotografija na naslovnici: Toni BUTOLEN
 Jesenska barvitost pri ge. Angeli Butolnovi
 Računalniški prelom: Adekvat d.o.o.
 Javno glasilo "ŽETALSKE NOVICE" je na podlagi odločbe Ministrstva za kulturo RS števil.: 006-24/00 so z dne, 29.03.2001 vpisano v register javnih glasil pod zaporedno številko 1767.

Občanke, občani vabljeni v sodelovanju s prispevki, na elektronski naslov: urednistvozetale@gmail.com.

Konec nekega obdobja

Običajno se ob občinskem prazniku ozremo nazaj in pregledamo ter ocenimo delo med dvema praznikoma. Letos je vendarle drugače, saj se izteka programsko obdobje 2007-2013. Perspektiva 2007-2013 je bila prva, v kateri je Slovenija sodelovala kot polnopravna članica EU. Morda je bilo tudi zaradi tega na začetku precej nejasnosti in zamud pri pripravi dokumentov za črpanje. Sistem je bil nov tudi za občine. Bilo je mnogo skeptikov, ki so menili, da predvsem majhne občine s šibkimi občinskimi upravami ne bodo kos nalogi. Pokazalo se je ravno obratno. Zatikalo se je v državni upravi, zato je minilo več kot dve leti, da so bili prvi razpisi sploh objavljeni, tako da smo občine lahko resno začele črpati denar šele proti koncu leta 2009.

Prvi razpisi nam niso bili naklonjeni. Razpisni pogoji so bili pisani na kožo občinam z večjim številom prebivalcev in gospodarskih subjektov. Tako smo kar nekajkrat izpadli za kakšno točko ali dve, kljub temu, da smo oddali popolno dokumentacijo. Bilo je potrebno veliko navora, da smo odgovorne na ministrstvu za kmetijstvo in službo vlade za regionalni razvoj prepričali, da so se razpisni pogoji vendarle spremenili v tolikšni meri, da smo lahko enakovredno kandidirali. V tem obdobju smo pripravili dokumentacijo in se prijavili na več kot 20 različnih razpisov; z nekaterimi projekti tudi do štirikrat, preden smo uspeli. Jasno je, da je morala biti dokumentacija vsakokrat prilagojena razpisnim pogojem. Predvsem pri infrastrukturnih projektih se je pokazalo, da projekti znotraj enega naselja nimajo možnosti na razpisih, ker so naša naselja premajhna po številu prebivalcev, zato smo projekte oblikovali tako, da smo uspeli zbrati dovolj točk na razpisu. Po letu 2012 smo uspeli praktično na vseh razpisih, na katere smo se prijavili, vendar smo bili omejeni z zagotavljanjem lastnih sredstev, ker je pri vsakem projektu potrebno zagotoviti lasten delež.

V vseh teh letih smo tako vsa naša sredstva podredili črpanju evropskih sredstev in izvajali samo investicije, ki so bile sofinancirane z evropskim in državnim denarjem. Črpali smo iz vseh virov, ki so nam bili dosegljivi, največ iz programa za »Razvoj regij«, pa iz programa »Južna meja«, programa za razvoj podeželja, programa čezmejnega sodelovanja IPA, programa za energetska sanacijo javnih stavb in programa Leader. Črpanju evropskih sredstev smo zaradi zagotavljanja lastnega deleža podredili tudi črpanje sredstev, ki jih država razpisuje po 21. členu ZFO.

Z vsemi temi sredstvi smo ob lastni udeležbi modernizirali več kot 20 km cest, zgradili otroški vrtec, sanirali zdravstveni dom, zgradili novo večnamensko dvorano, obnavljamo Pušnikovo domačijo, sofinancirali smo obnovo Lovske kočice Tisovec, postavili spominsko obeležje žrtvam vojnega nasilja pri mrliški vežici, uredili ekološke otoke, razglasne table, table za označevanje naselij, uredili Godno učno pot k debeli bukvi in Tematsko krožno pot po poteh

kulturne dediščine po Občini Žetale. Počrpali smo skoraj štiri milijone sredstev, kar predstavlja praktično štiri naše osnovne proračune.

Če smo bili na začetku obdobja pogosto razočarani, sedaj ob koncu ugotavljamo, da smo bili izjemno uspešni in »pobrali« vse, kar je bilo možno glede na lastna sredstva.

Škoda samo, da je obdobja konec. Še eno takšno obdobje bi nam namreč omogočilo rešitev domala vseh temeljnih problemov v občini. V perspektivi 2014-2020 je namreč na voljo manj sredstev za Slovenijo, predvsem pa manj možnosti za občine. Za infrastrukturo, ki nas še najbolj pesti, pa sredstev praktično sploh več ni. Nerazumljivo je tudi, da se izteka že drugo leto te perspektive, pa ni še nobenega razpisa in se praktično še vedno ne ve, kaj bomo občine sploh lahko prijavljale, zato je tudi nemogoče pripravljati projekte. Takšnega razvojnega preboja, kot nam je uspel v iztekajočem se obdobju, pa prav gotovo več ne bo.

Toda pustimo to za prihodnjič. Letos se imamo še česa veseliti, zato vas vse vabim, da se v čim večjem številu udeležite prireditve ob občinskem prazniku in se skupaj veselimo številnih novih pridobitev.

Vsem občankam in občanom čestitam ob 16. občinskem prazniku in želim prijetno praznovanje.

Vaš župan

**Spoštovani občani, občanke
naj Vas objema jesenska
barvna lepota,
prijetno praznujte
16. OBČINSKI PRAZNIK
in srebrni kostanjev piknik.**

**Ob prazniku Vam čestitam:
ŽUPAN, OBČINSKA UPRAVA in
UREDNIŠKI ODBOR Ž.N.**

IZGRADNJA VEČNAMENSKE DVORANE ŽETALE

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: Razvoj regij, prednostne usmeritve v okviru javnega poziva za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi«, razvojne prioritete »Razvoj regij« Operativnega programa krepitve nacionalnih razvojnih potencialov 2007-2013 za obdobje 2013-2015.

V nedeljo, 20. septembra 2015, je bil v Žetalah prav poseben dan. Svojemu namenu smo namreč predali novo, sodobno večnamensko dvorano. Lepo vreme in nova dvorana sta na otvoritev privabila številne občane in goste, ki so si po krajši otvoritveni slovesnosti in kulturnem programu dvorano in ostale prostore lahko tudi ogledali. Pot do nove dvorane pa ni bila lahka in samoumevna, ampak je bilo treba vložiti veliko truda in navora, kar je razvidno iz nadaljevanja tega članka.

Po oddaji vloge v maju 2014 smo 12. 09. 2014 prejeli sklep Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, s katerim nam je bilo odobreno sofinanciranje operacije »Izgradnja večnamenske dvorane Žetale« v višini do 761.479,83 evrov, ki predstavlja 85% upravičenih stroškov. Razliko v višini 286.415,87 evrov, ki predstavlja 15% delež sofinanciranja investicije, in 22% DDV, smo zagotavljali iz proračuna. Dne 19. 11. 2014 je bila za predmetno investicijo podpisana še pogodba o sofinanciranju, po kateri je bilo potrebno izvesti vse aktivnosti operacije najkasneje do 30. 09. 2015, ko je bil tudi rok za predložitev zadnjega oz. končnega zahtevka za izplačilo.

Gradbena pogodba z izvajalcem GIC GRADNJE d.o.o. je bila podpisana dne 09. 10. 2014. Vrednost pogodbenih del je znašala 1.047.895,70 evrov z vključenim 22% DDV. Istega dne je bil podpisan tudi aneks št. 1 h gradbeni pogodbi, s katerim smo določili nadzornika projekta, ki je bil izbran šele po prejemu sklepa s strani ministrstva. Tako je nadzor

izvajala gospa Anica Drevenšek iz podjetja TMD INVEST d.o.o. iz Ptuja. Samostojni podjetnik Franc Stopajnik je izdelal varnostni načrt in izvajal storitev koordinacije v času izvajanja operacije.

Dne 14. 10. 2014 je bil izvajalec uveden v delo. Dela so zamujala za dober mesec in pol, ker smo sklep prejeli zelo pozno. V teku izvajanja operacije je bil sklenjen še aneks št. 2 h gradbeni pogodbi, s katerim smo izvajalcu za en mesec podaljšali pogodbeni rok, in sicer do 31. 07. 2015 namesto do 30. 06. 2015.

Že v januarju 2015 je bila izvedena administrativna kontrola na terenu, ki jo je opravila skrbnica projekta z Min-

istrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Kontrola ni ugotovila nobenih nepravilnosti, tako da je posledično steklo tekoče sofinanciranje operacije. Do sedaj je bilo izstavljenih in plačanih sedem zahtevkov, zadnji končni zahtevek je bil na ministrstvo poslan konec septembra. Končna vrednost investicije znaša skupaj z dodatnimi deli 1.041.781,78 evrov in je za 6.113,92 evrov nižja od pogodbene vrednosti.

Gradnja nove večnamenske dvorane je tekla nemoteno, razen redkih prekinitev v zimskem času. V avgustu je bilo izdano še uporabno dovoljenje.

V novi dvorani bo uporabnikom na voljo 465,87 m² skupne uporabne površine, moderna oprema in prostori, ki omogočajo odlične pogoje za delo.

Občinska uprava

Sanacija zemeljskega plazu na LC 240060 Žetale – Vabča vas, lokacija Vodole 2

Dne 25. 05. 2015 smo prejeli dopis Ministrstva za okolje in prostor, Sektor za zmanjševanje posledic naravnih nesreč, v zvezi z realizacijo programa odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi posledic poplav med 12. in 16. septembrom 2014. Vlada Republike Slovenije je namreč sprejela Program odprave posledic neposredne škode zaradi posledic poplav med 12. in 16. septembrom 2014 in zagotovila sredstva proračunske rezerve za izvedbo geotehničnih ter obnovitvenih del na občinski infrastrukturi in gozdnih cestah.

Občina Žetale je kot prvo prioriteto predlagala sanacijo plazu na LC 240060 Žetale-Vabča vas, lokacija Vodole 2, zato nas je ministrstvo pozvalo k izvedbi javno naročniškega postopka ter kasneje k podpisu vloge in pogodbe. Zagotovljena državna sredstva so se nanašala na obnovitvena dela, največ do višine izbrane ponudbe brez DDV v okviru razpoložljivih in zagotovljenih sredstev državnega proračuna za leto 2015. Stroški DDV, nadzora in tehnične dokumentacije so morali biti zagotovljeni v okviru občinskega proračuna. Na osnovi prejetega dopisa smo takoj pristopili k izvedbi javnega naročila, ki je bilo objavljeno na portalu javnih naročil. Prejeli smo 11 pravočasnih ponudb. Najcenejši ponudnik je bil Jožef Žolger s.p., ki je bil tudi izbran in je izvedel sanacijo plazu. Vrednost pogodbenih del je znašala 34.817,29 evrov, od tega nam ministrstvo zagotavlja sredstva v višini 26.727,50 evrov. Nadzor je izvajal Stanko Tement, TMD Invest d.o.o. Dela so v celoti zaključena, na ministrstvo pa je že bil poslan tudi zahtevek za izplačilo sredstev.

V začetku oktobra se prične sanacija plazu na Varvaselah, ki bo prav tako financiran iz zgoraj navedenega programa. O tem pa več v prihodnji številki Žetalskih novic.

Občinska uprava

Projekt Dediščina – Z roko v roki do krajinskega parka

Naložba v vašo prihodnost
Operacijski program Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Ulaganje v vašo budućnost
Operacijski program Evropska unija
Evropski fond za regionalni razvoj

V avgustu smo pričeli z obnovitvenimi deli na Pušnikovi domačiji, in sicer v okviru projekta »Dediščina – Z roko v roki do krajinskega parka« ali z akronimom »DE-PARK«. Izvajalec obnovitvenih del je samostojni podjetnik Anton Golnar iz Sovjaka, Sveti Jurij ob Ščavnici. Do sedaj je v celoti zamenjana slamnata kritina na stanovanjski hiši in kleti s prešo, obnovljeni so notranji ometi in fasada ter popravljeno in očiščeno stavbno pohištvo. Dela potekajo tudi na ostalih objektih, ki sestavljajo domačijo.

Cilj projekta je ohraniti in oživiti kulturno dediščino, po končanem projektu pa vzpostavitev upravljanja obnovljenih kulturnih objektov skladno s strategijami za ohranitev kulturne dediščine.

Društvo upokojencev Žetale je neodvisno od izvajanja projekta v celoti obnovilo vrt – postavili so novo ograjo in vrt tudi zasadili. Pri čiščenju domačije so pomagali tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Žetale in člani drugih društev. Vsem se za opravljeno delo najlepše zahvaljujemo.

Foto: Jelka Skalicky, ZVKD OE Maribor

Občinska uprava

Foto: Arhiv

PREDSEDNIK REPUBLIKE BORUT PAHOR V KOČICAH

Na povabilo Delavskega društva hribovskih kmetij in podeželja se je predsednik države Borut Pahor odzval zelo hitro in sprejel izziv, ki smo mu ga ponudili ter tako nadaljeval s svojim projektom Skupaj spodbujajmo drug drugega.

Delavsko društvo ga je povabilo, da bi sodeloval in poprijel za kmečka dela, kot so košnja trave z buharco, ročno spravilo krme (grabljenje in brcanje) ter spravilo krme na senik. V društvu smo se na ta dogodek dobro pripravili. Ker je v društvu kar nekaj članov iz sosednje občine Majšperk in že nekaj let sodelujemo z društvom Reja telic iz Stoperc, so nam tudi oni priskočili na pomoč.

Člani društva smo travnik pokosili že dva dni prej, da je bila ob dnevu dogodka krma pripravljena za spravilo. Nekaj pa smo pustili nepokošenega, da se je tudi naš predsednik lahko preizkusil v košnji s kosilnico. V četrtek, 23. julija 2015, smo se zbrali na kmetiji pri Francu Cepu v Kočicah. Zbrala se nas je kar lepa množica, od mladih do starejših. Pridružila se nam je tudi Stoperška banda, ki nam je ta dogodek popestrila z glasbo, župan Občine Žetale Anton Butolen, ob 10. uri pa se nam je pridružil sam predsednik Borut Pahor. Ob sprejemu mu je dobrodošlico najprej zaželel

predsednik delavskega društva Franc Cep, ki je vsakega posebej lepo pozdravil s stiskom roke. Malo smo pokramljali o haloškem kmečkem delu, ki je zelo naporno in se večinoma opravlja ročno. Vzdušje je bilo že na samem začetku zelo veselo. Predsednik je bil začudeno presenečen, kako lepi so ti kraji, in pohvalil, kako je vse lepo urejeno. Pogovor je nadaljeval z mladimi, ki so se dogodka udeležili, in jih povprašal po njihovem videnju kmetijstva v Halozah. Po krajšem druženju ter po prigrizku in kavici smo se odpravili na kraj dogodka, kjer so potekala dela. Predsednik se je na strmem travniku najprej spoprijel s hribovsko kosilnico in pokosil cca 12 arov. Bilo je malo težav, a jih je na koncu premagal. Nato smo se odpravili k spravilu sena v dolino. Predsednik je poprijel za lesene vile in

začel s pehanjem sena. Nekje na sredini spravila je sledila kmečka malica na travniku, ki so jo za vse prisotne pripravile stoperške kmečke gospodinje. V imenu društva jih moram pohvaliti za obilno in okusno malico. Po malici je sledila še haloška kapljica, ki je tisti dan ni manjkalo. Predsednik je nato poprijel za grablje in urno grabil po travnišču v dolino. Po dobrih dveh urah smo seno spravili v dolino ter ga naložili, malo posedeli... Kmetje so predsedniku med spravilom sena postavljali vprašanja in obratno ter mu izpostavili težave, s katerimi se vsakodnevno srečujejo pri svojem delu in kmetovanju na teh hribovitih kmetijah. Na nekatere je predsednik imel odgovor, pri nekaterih pa je bil začuden, kako se takšne stvari v kmetijstvu lahko dogajajo ter obljubil, da jih bo prenesel naprej in bo, kolikor je v njegovi moči, nanje opozoril Ministrstvo za kmetijstvo.

Nato smo se odpravili nazaj na kmetijo Cep, kjer je predsednik še pomagal pri spravilu sena na senik. Po končanem delu je bilo videti, da je bil predsednik Borut Pahor že malo utrujen, kar je razumljivo za ta kmečka dela. Nato smo se vsi skupaj odpravili k vinogradniku Antonu Cepu na zaključni del tega dneva. Pridružili so se nam župani sosednjih haloških občin in občinski svetniki Občine Žetale. Predsednik se je z

njimi na kratko sestal. Sledila je zahvala predsedniku Borutu Pahorju za obisk, delo in prijetno druženje, ki ga je v imenu društva hribovskih kmetij in podeželja izrekel Jože Cep ter mu izročil majhno darilo društva. Sledila še je zahvala župana Občine Žetale Antona Butolena z darilom. Zahvalo za obisk in opravljeno delo je izrekel še predsednik delavskega

društva Franc Cep. Sledila je pogostitev vseh prisotnih, ki so nam jo pripravili kuharji in haloške gospodinjice. Vmes nas je presenetila haloška gibanica, ki jo je pripravila Renata Kodrič iz Kočic, ki se ji v imenu društva zahvaljujem. Srečanje je potekalo v veselem vzdušju in kramljanju ob dobri hrani in haloški kapljici, povrh pa je

odmevala še domača muzika, ki ji gre tudi iskrena zahvala. Po določenem času se je predsednik Borut Pahor od nas poslovil in nam rekel, naj še naprej vztrajamo in spodbujamo drug drugega ter nam zaželel vse dobro za naprej. Ob zvokih glasbe je veselo vzdušje trajalo še dolgo v večer s plesom in pesmijo.

Na koncu bi se še enkrat zahvalil vsem, ki so sodelovali pri tem projektu na kakšen koli način, in tudi ostalim, ki so se nam pridružili. Ko sem preletel dogajanje tega dne, sem ugotovil, da smo ljudje, ki prebivamo in živimo v tem predelu Haloz, zelo dostopni, družabni, veseli in znamo stopiti skupaj, ko je potrebno.

Za DHKP, Jože C.

Spoštovane občanke, spoštovani občani Občine Žetale

Vsak letni čas ima svoj čar, vendar je jesen zaradi svoje barvitosti in obilice dobrot prav zagotovo posebna. Danes lahko večino pridelkov kupimo skozi vse leto, če pa se vsaj malo zavedamo, da je najbolje uživati lokalno pridelano in sezonsko hrano, potem je jesen čas za prave gurmanske užitke. Je pa to tudi obdobje, ki ga nestrno pričakujejo vinogradniki. Letos si skoraj povsod obetajo dobro letino in sladko grozdje, zato se bo ta čas številnim gospodarjem ob trgatvi in spreminjanju grozdja v mošt na obrazu narisal poseben nasmeh.

Od mojega zadnjega pisanja so minili 3 meseci. Med tem časom smo imeli 2 redni in eno izredno sejo državnega zbora, številne seje odborov ter parlamentarne počitnice, ko smo poslanci lahko koristili svoj letni dopust. V nadaljevanju se bom osredotočila na najpomembnejše teme z zadnjih zasedanj pred parlamentarnimi počitnicami ter aktualno tematiko, vezano na posebno obravnavo območja Haloz.

Z začetkom leta 2016 k nam prihajajo t. i. davčne blagajne. Zakon o davčnem potrjevanju računov je bil prvotno sprejet na redni julijski seji državnega zbora, nato je bil nanj izglasovan veto državnega sveta, a je bil na izredni seji državnega zbora ponovno potrjen. Pravičen sistem plačila davka, boj proti sivi ekonomiji in delu na črno so pomembne problematike, vendar menim, da z uvedbo davčnih blagajn le-tega ne bomo zaježili. S predlaganim ukrepom ne bomo dobili tistih, ki računov ne izdajajo, tistih, ki nimajo registrirane dejavnosti, in prav ti predstavljajo problem, saj ne plačujejo davkov in so nelojalna konkurenca vsem, ki pošteno opravljajo svojo dejavnost. Virtualne davčne blagajne, ki obstajajo od leta 2013, že danes onemogočajo brisanje ali popraviljanje računov, tako da je s tega vidika uvedba davčnih blagajn nepotreben in nesorazmeren ukrep, ki bo dodatno finančno in administrativno obremenil vse,

ki poslujejo z gotovino. Ukrep bo najbolj prizadel male podjetnike, medtem ko na drugi strani ne bo prispeval k bolj zdravim javnim financam. Prizadeti bomo zelo hitro lahko tudi vsi potrošniki, v kolikor ob izstopu iz poslovnega prostora ne bomo imeli pri sebi računa, saj bomo za to lahko kaznovani z globo 40 evrov.

V poslanski skupini SDS smo predlagali spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ocenili smo, da se je kmetom v preteklosti zgodila krivica, saj je zakon iz leta 1984 omogočal vključitev kmetov v sistem pokojninskega zavarovanja bodisi kot združeni ali kot drugi kmetje. Odločitev o vključitvi v sistem zavarovanja pa ni bila prostovoljna, saj so se kot združeni kmetje lahko zavarovali zgolj nosilci kmetije, vsi ostali, ki so prav tako delali na kmetiji, pa kot drugi kmetje. Zelo pogosto pa so, tako zadružni kot drugi kmetje, plačevali enako višino prispevkov, a so jim ne glede na vplačane prispevke danes priznane neenake pravice. Žal predlagana sprememba, ki bi pomenila pravičnejšo obravnavo pri kmečkih pokojninah, ni bila sprejeta.

Ker je naš izobraževalni sistem premalo odziven na potrebe gospodarstva in trg dela, smo v poslanski skupini SDS ponovno vložili predlog za uvedbo dualnega sistema izobraževanja, ki bi omogočil lažji prehod iz šolanja v zaposlitev in bistveno prispeval k večji zaposljivosti mladih. Verjamem, da bi z uvedbo takšnega sistema marsikateri mladi videl luč na koncu tunela in smisel v šolanju, saj bi po zaključku slednjega imel boljše možnosti za zaposlitev. A naš predlog niti v prvi obravnavi ni bil sprejet.

Na pobudo Vlade Republike Slovenije (RS) smo v državnem zboru obravnavali Zakon o izvrševanju proračunov, ki ponovno spreminja višino povprečnine občinam. Iz lanskoletne višine povprečnine 536 evrov se je

v začetku tega leta povprečnina že znižala na 525 evrov za prvo polovico leta in 500 evrov za drugo polovico leta, vendar ob predpostavki, da vlada pripravi ukrepe za znižanje stroškov občin, kar ni bilo narejeno v skladu z dogovorom. Glede na to je bila sprememba višine povprečnine za občine v drugi polovici leta nujna, vendar žal ni ostala v višini 525 evrov, temveč se je znižala na 519 evrov. Pomembno je opozoriti, da povprečnina v marsikateri občini ne zadostuje za pokrivanje zakonsko določenih nalog. Prav tako številne občine zaradi nezmožnosti sofinanciranja lastnega deleža ne bodo niti mogle kandidirati za evropska sredstva nove finančne perspektive. Obžalujem, da se znižanje povprečnine občinam dogaja kljub dejstvu, da so občine pomemben generator razvoja v Sloveniji, še posebej razvoja podeželja.

Na julijski seji je bil sprejet tudi izvedbeni zakon o fiskalnem pravilu. Slovenija se je od leta 2008 naprej, ko je naš dolg znašal 8 milijard evrov, zadolževala z izjemno hitrostjo. Nazadnje smo se zadolžili takoj po sprejemu fiskalnega zakona, v mesecu juliju 2015, in sicer za 1,2 milijarde evrov, kar naš skupen dolg dvigne že čez 32 milijard evrov. Žal se zadnja leta nismo zadolževali zaradi investiranja in zagona razvoja naše države, temveč predvsem za ohranjanje socialnega miru v državi. Resnično upam, da bo z začetkom veljave fiskalnega pravila onemogočeno brezglavo zadolževanje in trošenje katerekoli vlade v prihodnosti. V sprejetem zakonu pa sem kritična zlasti do zapisane neenačbe, ki je v praksi nepreizkušena in dopušča izjeme za izjemne okoliščine, ki pa niso posebej definirane in so tako lahko izgovor za izogibanje fiskalnemu pravilu in dodatnemu zadolževanju.

Na pobudo vlade smo v preteklih mesecih obravnavali spremembo Zakona o gospodarskih družbah, ki smo ga podprli, saj vsebuje ukrepe, ki predstavljajo korak v pravo smer. Vnaša dodatne omejitve, ki bodo vsaj deloma preprečile nepošteno poslovne prakse, vezane na ustanavljanje podjetij, saj omejuje ustanavljanje neaktivnih podjetij na zalogo, onemogoča poseganje v osnovni kapital družbe z omejeno odgovornostjo in omejuje tiste, ki jim je bila s strani inšpektorata za delo najmanj dvakrat izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom.

V svojem pisanju v pretekli številki Žetalskih novic sem vam izpostavila prizadevanja za posebno obravnavo območja Haloz. V mesecu aprilu je bil na skupni seji parlamentarnega odbora za kmetijstvo in odbora za gospodarstvo soglasno, s strani vseh parlamentarnih stran, sprejet sklep, ki je naložil vladi, da do konca julija 2015 pripravi konkretne ukrepe za celostni razvoj območja Haloz. Na moje zadnje poslansko vprašanje, vezano na to tematiko, je vlada na kratko navedla aktivnosti, ki jih je delovna skupina na tem območju do sedaj izvedla, ter navedla, da je delovna skupina vladi predlagala podaljšanje mandata do konca leta 2015, saj so prišli do zaključka, da je, citiram: »zaradi potrebe po celovitem in kompleksnem programu ukrepov za razvoj Haloz potrebno k temu pristopiti širše. Do konca leta 2015 se bodo konkretizirale možnosti ukrepanja, in sicer na podlagi do sedaj oblikovanih predlogov ter razvojnih prioritet.« Na osnovi navedenega je vlada na svoji redni seji, 29. 7. 2015, mandat delovni skupini podaljšala do

konca leta 2015 in v delovno skupino dodala še dva predstavnika. Kot navaja vlada v svojem odgovoru na moje poslansko vprašanje, je do konca leta 2015 treba:

- pripraviti pravne podlage in kriterije, po katerih se bo lahko celotno območje Haloze pri izboru projektov prednostno obravnavalo,
- projekte iz seznama projektov, ki so ga pripravili lokalni deležniki, je treba opredeliti po prioritetskosti obravnave ter kot kratkoročne in dolgoročne,
- pripraviti celovit program s konkretnimi rešitvami za Haloze.

Osebnost sem nad ravnanjem vlade in nespoštovanjem sklepa, ki smo ga sprejeli v državnem zboru, da se ukrepi pripravijo do konca julija 2015, izredno razočarana. Kot navajajo, zasledujejo cilja odprave in preprečevanja zaraščanja obdelovalnih površin Haloz ter razvoj novih delovnih mest, vendar v kolikor bi imeli resničen in pošten namen le-to uresničiti, ne obstaja najmanjša potreba po podaljšanju roka. Časa je bilo dovolj. Zavedati se je potrebno, da je priprava programov, ki bodo osnova črpanju evropskih sredstev iz nove finančne perspektive, v polnem teku, ter da bo proračun za leti 2016 in 2017 v obravnavi v državnem zboru še jeseni. Glede na to, da vlada ni odgovorila na moje poslansko vprašanje glede predvidene višine denarnih sredstev, ki jih bo namenila za območje Haloz, ne verjamem, da bodo sredstva za Haloze predvidena v proračunu za leti 2016 in 2017. V tem trenutku se tako zdi, da gre zgolj za namerno podaljševanje rokov po obdobju, ko bosta proračuna za prihodnji dve leti potrjena.

Naj vas ob koncu ponovno povabim, da me obiščete v kateri od poslanskih pisarn. Vam najbližja je v prostorih občine Majšperk, kjer sem prisotna vsak drugi ponedeljek v mesecu med 10. in 11.30 uro. V kolikor vam predlagani termin ali lokacija ne ustreza, se lahko name obrnete preko e-pošte suzana.lep-simenko@dz-rs.si. Vesela bom vašega obiska.

Temperature in vsak dan krajši dnevi nam že nekaj časa kažejo, da se je poletje za letos poslovilo. Vendar naj vas toplo jesensko sonce napolni z energijo, bodisi ob spravljanju jesenskih dobrot ali ob preprostem uživanju v naravi. Želim vam, da prihajajoče pisane jesenske dni preživite lepo ter da je vaš celoletni trud poplačan z dobro letino.

Suzana Lep Šimenko, poslanka DZ

Zapuščina Branke Jurca v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj v letu 2015 praznuje 60-letnico Mladinskega oddelka. Med dogodki, ki smo jih pripravili ob tem jubileju, je bilo tudi poimenovanje pravljíčne sobe Mladinskega oddelka po Branki Jurca, kar smo slavnostno obeležili z literarnim večerom v septembru 2015. Ob tej priložnosti smo predstavili del zapuščine Branke Jurca, ki jo je knjižnica v letu 2014 prejela v dar od pisateljčinega sina, dr. Matjaža Potrča. Podarjena knjižna zbirka šteje 119 knjižnih enot, svoje mesto pa je dobila v pravljíčni sobi Mladinskega oddelka. Med njimi je 60 avtorskih del Branke Jurca, od tega 16 prevodov v tuje jezike. Z zapuščino Branke Jurca smo ob knjigah iz njene osebne knjižnice prejeli še precej raznovrstnega gradiva, ki je našim uporabnikom dostopno v Domoznanskem oddelku. Med drugim hranimo številne tipkopise Jurcine kratke proze,

družinske fotografije, periodiko in korespondenco. Del zapuščine so tudi nagrade in priznanja, ki jih je Branka Jurca prejela za svoje literarno in družbeno delo: Levstikova nagrada za knjigo črtic Okoli in okoli (1960), zlata knjiga za slikanico Poredni zajček (1975), zlata knjiga za delo Ko zorijo jagode (1976), zlata knjiga za slikanico Bratec in sestrica (1980), partizanska spomenica (1941), priznanje OF... Branka Jurca je bila rojena 24. maja 1914 v Koprivi na Krasu. Ko je oče dobil službo v mariborski kaznilnici, se je družina preselila v Maribor, kjer je Branka obiskovala osnovno šoli in učiteljšče (1929–1934). Leta 1938 je dobila prvo službo učiteljice pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. Po nemški okupaciji Maribora se je preselila v Ljubljano in se priključila Osvobodilni fronti. Kot aktivistka narodnoosvobodilnega gibanja je bila internirana v koncentracijskih taboriščih Gonars in Ravensbrück. Po vojni se je poročila s pisateljem Ivanom Potrčem, rodila sta se jima dva otroka, Matjaž (1948) in Marjetica (1953). Znova se je vrnila za učiteljski kateder, nato je urejala reviji Ciciban (1960–1971) ter Otrok in družina (1964–1966). Izšli sta njeni zbirki kratke proze, namenjeni odraslim bralcem, taboriščne novele Pod bičem (1945) in zbirka novel Stekleni grad (1958), nato pa je svojo pisateljsko pot posvetila pisanju za otroke in mladino. Kot soproga Ivana Potrča je stkala vezi s Ptujem in tudi z našo ptujsko knjižnico. Leta 1994 je kot guvernica sodelovala na otvoritvi Mladinskega oddelka v prostorih Malega gradu. Predlagala je odprtje spominske sobe Ivana Potrča in leta 1998 knjižnici podarila bogat del njegove zapuščine. Obe donaciji nas uvrščata med knjižnice, ki o Branki Jurca in Ivanu Potrču hranijo največ gradiva, ob tem pa so del naše zbirke postale knjige, ki so nekoč polnile njune knjižne police.

Anja Ogrizek

Napis k sliki: Branka Jurca s soprogom Ivanom Potrčem
(80. leta 20. stoletja)

Foto: arhiv Knjižnice Ivana Potrča Ptuj

Pregovori

Če Mihael v želodu leži,
obilno s snegom božič gnoji.

Vlažen mrzel Luka(18. 10.), kmalu sneg prikuka.

Kakor je Uršula začela(21. 10.), se bo zima izpela.

Sonce na Martina, pred vrati huda zima.

Katarina nam ne laže, po sebi Prosinca vreme kaže.

Grudna mraz in sneg, žita dosti prek in prek.

M.S.

V HALOZAH SO SE ŠIRILE IDEJE

Neodvisna ekipa mladih iz Žetal in okolice je na pobudo Alenke Mlakar 10. oktobra 2015 v novi kulturni dvorani v Žetalah organizirala TEDxŽetale. Za vse tiste, ki se dogodka niste uspeli udeležiti, naj na kratko predstavim, kaj sploh TEDx je.

Gre za samostojno organiziran dogodek na lokalni ravni, namenjen združevanju ljudi in deljenju idej, vrednih širjenja ("ideas worth spreading"), ki ga neodvisne skupine po vsem svetu organizirajo že kar nekaj let, v Sloveniji pa sta najbolj znana TEDxLjubljana in TEDxCelje. Na odru tovrstnih dogodkov se zvrstijo govorniki, ki v kratkih, največ 18 minut trajajočih govorih, v živo s svojimi idejami in predvajanjem video posnetkov TED predstavijo svojo idejo, inovacijo, spoznanje, zamisel, življenjsko izkušnjo... V Sloveniji je bilo uspešno organiziranih že več kot 50 TEDx dogodkov, mi pa smo se odločili in zbrali dovolj poguma, da tovrstno konferenco organiziramo tudi v Žetalah.

Čeprav so Haloze ena izmed ekonomsko manj razvitih območij v Sloveniji, smo v prepričanju, da ima tako lokalna kot širša regionalna skupnost dosti zanimivih idej, ki bi jih bilo vredno predstaviti širši javnosti, organizirali to konferenco. Obiskovalce smo želeli motivirati k spremembam, jih spodbuditi k razmišljanju in odkrivanju potencialov, pa tudi k mreženju in povezovanju.

Govorniki so bili z območja Haloz, predstavili pa so zelo raznolike vidike, področja delovanja in ideje. Uspešni ekstremni športnik iz Žetal Igor Kopše je spregovoril o svoji skrivnosti uspeha, mlad up Jan Haložan o tem, kaj definira uspeh, Tomaž Galun o svoji podjetniški poti in nasprotjih, ki nas spremljajo v življenju, Darinka Fakin o ženskah na vodilnih položajih in pomembnosti odločitev, Aleksander Brezlan o svojem umetniškem projektu v Halozah ter Franc Pohleven o svoji ideji trajnostnega ohranjanja okolja.

Konferenca je dopolnila dogajanje ob občinskem prazniku Občine Žetale, hkrati pa pomembno prispevala k prepoznavnosti Žetal in širše regije, saj se je je udeležilo več kot 150 registriranih udeležencev s širšega območja, prav tako so pomembnost dogodka prepoznali številni mediji in novinarji. Čeprav je dogodek trajal "samo" dve uri, smo v organizacijo vložili kar nekaj prostovoljnih ur. K uresničitvi projekta so bistveno prispevali podporniki in sponzorji, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Spodbudni odzivi nam dajejo motivacijo za delo v prihodnje in upamo, da se kmalu obeta naslednji TEDxŽetale. Če imate predloge za zanimive govornike, ki bi bili pripravljeni deliti svoje ideje na odru, nam to sporočite na tedxzetale@gmail.com.

Nina Jazbec

PROGRAM PRIREDITEV OB 16. OBČINSKEM PRAZNIKU IN 25. KOSTANJEVEM PIKNIKU »ŽETALE 2015«

Petek, 16. oktober 2015

- ob 8. uri: otroški Kostanjev piknik – OŠ Žetale
- ob 20. uri: srečanje krvodajalcev občine Žetale in podelitev priznanj za podarjeno kri – Večnamenska dvorana Žetale

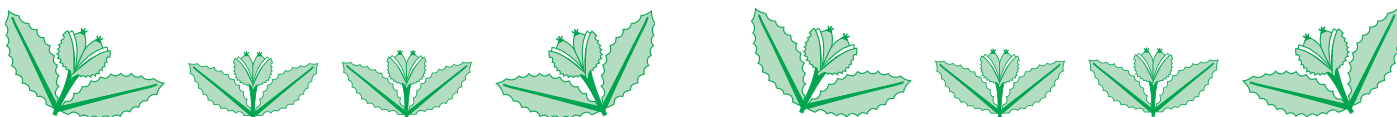
Sobota, 17. oktober 2015

- ob 14. uri: slavnostna seja Občinskega sveta Občine Žetale – sejna soba Občine Žetale
- ob 15. uri: osrednja proslava ob 16. občinskem prazniku Občine Žetale – Večnamenska dvorana Žetale
- ob 16. uri: kuhanje »ŽETALSKEGA LONCA« – prireditveni šotor pri OŠ Žetale
- ob 17. uri: otvoritev razstav organizacij in društev ter v sklopu tržnice dobrodelnosti zbiranje prostovoljnih prispevkov za nakup defibrilatorja
- ob 20. uri: 25. kostanjev piknik z ansamblom Novi Ekarti – prireditveni šotor pri OŠ Žetale

Nedelja, 18. oktober 2015

- ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi
- ob 11.30 uri: srečanje starejših občanov Občine Žetale – Večnamenska dvorana Žetale

VLJUDNO VABLJENI!

Žetale- kraj mednarodnih projektov in promocije

Žetale in Turistično društvo Žetale so v času od 1. julija do 28. avgusta spet gostili internacionalne goste v okviru projekta Evropske prostovoljne službe, "Discover unlimited opportunities" (Odkrij neomejene možnosti). Pri navedenem projektu so sodelovali Armenka Izabella Tovmasyan, Španec Jose Manuel Sanchez Diaz in Grkinja Mina Kouloudi. Prostovoljci so bivali v Lovskem domu Žetale, kjer se je tudi izvajala večina dejavnosti.

Cilji projekta so bili lansiranje lastne linije izdelkov DIH – Darila iz Haloz, urejanje Vukove domačije in priprava nove zloženske z informacijami o Žetalah, ki bo izšla v kratkem. Izvedli smo tudi delavnice za mlade v CID-u na Ptuju ter otroške delavnice. Vsak prostovoljec je sestavil tudi svoj osebni projekt. Armenka je imela v CID-u na Ptuju delavnice o javnem govorjenju, Španec nas je poučil o vek-sikologiji (vedi o zastavah), Grkinja pa je odprla svojo lastno fotografsko razstavo, ki si jo lahko ogledate v lokalu KPŠ na Ptuju. Izdelke DIH smo predstavili na Srednjeveškem sejmu v Pregradu, na Ožbaltovem sejmu na Ptuju ter na romanju na Ptujski Gori. DIH - Darila Iz Haloz bo moč videti tudi na občinskem prazniku Žetal, kjer bo imelo Turistično društvo postavljeno stojnico.

Projekt smo koordinirale Jana Lončarič, Alenka Mlakar in Lucija Butolen, pomagali pa so tudi ostali člani društva. V teh 2 mesecih nismo izvedli le projekta samega, ampak smo spoznali tudi kulturo, običaje in jezik naših gostov, prav tako pa smo tudi mi njim poskusili približati slovensko kulturo. Popeljali smo jih na izlet po Sloveniji, kjer smo si ogledali Bled, Blejski Vintgar, Bohinj, Piran, Ljubljano in Maribor. Večkrat na teden smo jih tudi poučevali slovenščino.

S prostovoljci smo se člani društva zelo povezali in spoprijateljili. Le-ti so bili nad Slovenijo in našim načinom življenja zelo navdušeni, tako da nas bodo zagotovo še kdaj obiskali!

Za TD Žetale: Jana Lončarič

Lucija Butolen, Alenka Mlakar in prostovoljci na Ožbaltovem sejmu na Ptuju z izdelki DIH

Obisk Schönbrunna

Skupinska fotografija s člani Turističnega društva Žetale

PGD ŽETALE

Za nami je tako koledarsko kot meteorološko poletje in zdi se, da se nam je letošnje poletje želelo odkupiti za pretekla leta. V PGD Žetale smo ga aktivno izkoristili.

Maja smo organizirali že 9. tradicionalno tekmovanje za prehodni pokal Občine Žetale, ki je bilo dobro obiskano s strani prijateljskih tekmovalnih enot. Tudi naše tekmovalne desetine so se udeležile številnih tekmovanj v širši okolici. Junija smo skupaj z GZ Videm organizirali tekmovanje GZ Videm, ki je letos potekalo ravno v Žetalah.

Letos smo se po dolgem času odločili, da organiziramo strokovno ekskurzijo za člane in članice PGD Žetale. Letošnja ekskurzija nas je vodila na vzhod države, natančneje v Prekmurje. Po jutranjem odhodu smo se najprej ustavili v najmanjši občini na slovenskem, Občini Hodoš, kjer nam je župan »dobesedno« razkazal in predstavil celotno občino. Kasneje nas je pot vodila do Bukovniškega jezera. Gre za akumulacijsko jezero, ki leži južno od naselja Bukovnica na jugovzhodu Goriškega. Na dvignjenem predelu ob jezeru je kapelica sv. Vida in pod njo istoimenski studenec. O njegovi čudodelnosti so domačini prepričani od nekdaj. Po ustnem izročilu se je mnogim izboljšal vid ali so celo spregledali, če so si izpirali oči z vodo pri sv. Vidu. V premeru 450 metrov okrog izvira je odkritih in označenih 26 zdravilnih točk, ki nam dajejo energijo, potrebno za revitalizacijo na fizični, psihični, mentalni, čustveni in intelektualni ravni. Tako smo si lahko nabrali novo energijo za nadaljevanje poti. Pot nas je nato vodila na kosilo na bližnji kmečki turizem, kjer so nam postregli z domačimi dobrotami. Popoldne smo se odpravili nazaj, ustavili smo se še pri kolegih v PGD Miklavž pri Ormožu, ki so nam razkazali svoj gasilski dom in nas popeljali skozi zgodovino v njihovem gasilskem muzeju. Počasi se je naša ekskurzija bližala h koncu, svoje druženje smo nadaljevali na prireditvenem prostoru pri Ribogojnici Hrga v Šturmovcu, kjer so nam postregli z odličnimi postrvmi z žara.

Poletje je nato minilo, kot bi mignil. Za obiskovalce tradicionalnega romanja k cerkvi sv. Marije Tolažnice (Jarmek) smo v sodelovanju z restavracijo Gastro tudi letos ponudili kulinarične dobrote in nekaj žlahtne kapljice.

Večjih intervencij v letošnjem poletju ne beležimo, kar nam pove, da smo uspešno aktivni na preventivnem področju in da se tudi vi občani zavedate, da je kurjenje v sušnih mesecih izredno nevarno. Upam, da nam skupaj uspe takšno statistiko tudi obdržati. Čez poletje pa nismo pozabili na našo strokovno usposobljenost, zato smo se vsak petek srečevali na rednih teden-skih operativnih vajah, kjer smo se spoznavali z vozili, opremo, operativnimi postopki in tudi s terenom.

Konec poletja smo se člani in članice zbrali na letnem srečanju članov PGD Žetale. Letos smo za svoje druženje izbrali bližnji vrh – Donačko goro, na katero smo se kljub malce slabšemu vremenu v jutranjih urah podali peš. Na srečo smo se v gasilski dom vrnili »zadnjo minuto« pred dežjem, tako smo vsi ostali suhi in smo lahko nadaljevali z družabnim srečanjem, ki je minilo v sproščenem vzdušju.

Spet je pred nami jesen, ko se narava počasi umirja, ko iz omar privlečemo debelejša oblačila, ko se temperature spustijo in nas prisilijo, če hočemo ali ne, k ogrevanju hiš. Na tem mestu vas želimo opozoriti, da kurišča in dimnike pripravite še pred sezono. Primerno očiščeno kurišče, okolica in dimnik lahko znatno

zmanjšata možnosti za nastanek požara bodisi ob kurišču ali pa v dimniku. V primeru, da pa vseeno pride do požara, vas prosimo, da ohranite »trezno« glavo ter »mimo« kri. Poskušajte sami začeti z gašenjem, saj je požar v začetni fazi najlažje pogasiti. Včasih v šali povemo, da je vsak požar mogoče pogasiti z kozarcem vode, le ob pravem času moramo biti pri njem. Takoj, ko je mogoče, pokličite pomoč na 112, povejte, kdo kliče, po možnosti povejte, kako se pri vas reče po domače, od kod kličete - naslov, kaj se je zgodilo, ali je kakšna oseba ujeta v požaru... Poskušajte navesti čim več podrobnosti, ki bi nam lahko pomagale. Mi pa se bomo potrudili, da bomo, če nas boste potrebovali, v čim krajšem času pri vas ter svoje delo opravili uspešno in strokovno.

Da pa bomo v primeru potrebe lahko neovirano prišli do vas, vas prosimo, da uredite dovozne poti do vaših domov. Sedaj je še čas, da na cestah, ki vodijo do vaših domov, očistite vejeve, ki visi na cesto, saj se boste tako izognili težavam ob morebitnem zgodnjem snegu, prav tako boste omogočili dostop zimskim službam, kakor tudi našim intervencijskim vozilom. Če gre skozi osebni avtomobil, še ne pomeni, da bodo prišla tudi naša vozila, vsako odstranjevanje vej na nujni vožnji pa pomeni zakasnen čas prihoda na mesto požara, kar lahko pomeni, da bomo namesto kuhinjske omare morali gasiti ostrešje. Izkoristite takšno delo kot rekreacijo in možnost, da s svojimi družinami preživite nekaj aktivnega prostega časa.

Mesec oktober je tudi mesec požarne varnosti. Letošnje aktivnosti so usmerjene v evakuacijo, s poudarkom na njenem praktičnem izvajanju, ki je tudi tema letošnjega meseca požarne varnosti. V PGD Žetale bomo kakor vsako leto tudi letos izpeljali številne aktivnosti. Organizirali bomo gasilsko vajo PGD Žetale, v sodelovanju z GZ Videm pa tudi gasilsko vajo GZ Videm. Vaji bosta letos potekali na novozgrajenem objektu, Večnamenski dvorani Žetale. Vljudno vabljeni k ogledu! Skupaj z osnovno šolo in vrtcem Žetale bomo izvedli vajo evakuacije iz prostorov, kjer bomo mlade povabili, da se nam pridružijo v naših vrstah. Vabimo pa tudi vse ostale, ki vas zanima delovanje ali bi želeli postati del sistema zaščite in reševanja, da se nam pridružite. Za vas imamo odprta vrata vsak petek v sklopu rednih tedenskih operativnih vaj.

Drage bralke in bralci Žetalskih novic, pred nami je že 16. občinski praznik Občine Žetale. Dovolite, da vam na tem mestu v imenu prostovoljnega gasilskega društva Žetale kakor tudi v svojem lastnem imenu izrečem iskrene čestitke. Občinski praznik pa prinese tudi določene aktivnosti, ki jih pripravijo domača društva. Skupaj poskrbimo, da njihov trud ne bo zaman, in jih obiščimo v čim večjem številu. Izkoristimo priložnost, da ob vse bolj popularnih interaktivnih storitvah in mreženju preko socialnih omrežij ne pozabimo na pristojno komunikacijo in druženje brez računalnikov in mobiltelefonov.

Jesen naj v vaše domove prinese obilo toplote, radosti in seveda vonja po pečenem kostanju ter moštu, prečudovite barve jeseni pa naj na vaših obrazih narišejo nasmešek, ki ga namenite svojim bližnjim.

V službi ljudstva NA POMOČ!
Za PGD Žetale
Nejc Sakelšek

JUBILEJNI POHOD ŽETALANCA

Lepo pozdravljeni! V času, ko to pišem, poje mošt veselo glasbo v sodih in plemeniti vrhunsko aromo letošnje trgatve. Tistega dne, ko smo krenili na pohod po žetalskih gričih, pa se je grozdje še vneto nastavljalo avgustovskemu soncu.

Zbrali smo se, 15.8. 2015, v Kočicah pri Skokovi restavraciji, kjer smo se najprej okrepčali z Gastrojevo odlično obaro. Bilo nas je mnogo, saj si ta dan vsi vzamemo čas za druženje in sprostitvev.

Po okrepčilu in kratkih napotkih za popotnico se je kolona »Žetalancev« podala proti Potnemu Vrhju in domačiji našega člana Francija, ki je imel ta dan »dan odprte kleti« za vse nas. Seveda smo si dali duška. Dolga pot je še pred nami, smo dejali. Pa smo si postregli...

Vijugastaa cesta nas je spremljala mimo Dobavskega proti zahodu. Malo po soncu, malo po senci in prispeli smo do vikenda Albina in Dragice Skledar. Tudi tu so imeli »dan odprtih vrat«. Kako je »pasalo«... Mimogrede smo se udomačili. Kar težko je bilo nadaljevati pot, saj je miza nudila še toliko dobrot. Vendar smo se vseeno poslovlili in veselo odskakljali navzdol mimo Katice Krušič, pa čez križišče nad Vogrinčevimi in naprej proti Nadoli. Tu je pot v celoti speljana v hrib, tako da je telesu kar prav prišla pridobljena »energija« ob poti. Ob prihodu iz gozda se je na vrhu odprl prekrasen pogled na žetalske griče, Log (Macelj) in Donačko goro.

Usmerili smo se proti Višjevcu, saj smo imeli cilj, to je cerkev Marije Tolažnice, točno v tej smeri. Še malo, pa smo tam, smo si rekli. Pa bi res bili, če se ne bi bilo pri kleti Darinke in Stanka Pulko močno zapletlo.

Hlad pod brajdami nas je vse opijanal. V kleti so mize kar pokale pod težo vsega dobrega. Gostitelja sta bila neomajna. »Dokler se to ne pospravi, ne greste naprej!« Kaj smo si mogli... Pa še prileglo se nam je. Kar ostali bi bili tam, če ne bi bilo pri Mariji Tolažnici dogovorjene maše za vse pokojne člane Strojnega krožka Žetalanec. Župnika Ciril in Janko nas že pričakujeta, smo dejali, zato je bilo treba brž naprej.

Ja, pa se je kar vleklo... Najprej

navzdol v grapo, pa spet navzgor na Kamen. Dalje nam je družbo delala asfaltna cesta še skozi Vodole in naprej proti Brezju. Končno nas je v svoj mirni hlad sprejela naša krasna cerkev Marije Tolažnice. V miru in zbranih misli smo se predali besedam kar treh duhovnikov:

domačega, g. Cirila

Čuša, g. Janka

Frangeža in g. Franca Letonjo, ki je

ravno ta čas preživel v rojstnem kraju.

G. Janko nam je posredoval mnogo resnic, za nas je žrtvoval tudi mnogo truda in časa. Z nami, na naših pohodih je vseh deset let, odkar naše društvo organizira pohod in mašo v ta namen. Prehodili smo vse haloške griče v bližnji in ne tako bližnji okolici ter ob poti videli mnogo zanimivega.

Po maši in po obvezni »gasilski« fotografiji smo se podali še na avtobus. Tega je varno vozil naš član, Tone Stopnišek, ki je poskrbel, da je bila pot do Dobrine opravljena v najkrajšem času. »Od tam pa po robu navzgor do Gastroja, pa smo nazaj,« smo si rekli... Ja, pa je bil še en račun brez krčmarja!

Ali še bolje, bila sta krčmar in kuharica, Bernarda in Anton Kolar, ki nas nista pustila mimo, preden se vse ne pospravi... Nismo preveč ugovarjali... Vdali smo se v usodo, saj ni bilo težko.

Pa »pasalo« je že spet... Hvala Vam, vsem, ki ste nam obilno stali ob strani na tej »težki« poti. Vsega je bilo za prebitek. Skoraj ukrasti smo se morali, da smo končno prišli nazaj na Kočice.

Tu pa je že vse dišalo po pečenem in še ples se je obetal. Trije poskočni fantje so nestrpnost pričakovali našo vrnitev. Bili so iz Bo3(tri) benda, ki mu vesela družčina ni neznanka.

Predali smo se glasbi in gurmanskim užitek (Petrina in Izidorjeva odojka, ki so ju spekli pri Gastroju, sta bila odlična). Vmes smo še kakšno zapeli; veselili bi se še dolgo, če ne bi zapel veter... Malo prehitro je prignal nevihto izza Donačke. Bi še ostali, tako pa smo se raje počasi poslovlili. Tudi mrak se je bližal. Lepo smo preživeli ta dan. Vse premalo imamo takšnih v svojem življenju. Čas pa teče...

Drugo leto se spet srečamo.

Franc S.

NA VELIKI PLANINI

Zaradi svoje bližine in gondole, ki vas lahko pripelje nanjo, je Velika planina ena najbolj priljubljenih izletniških točk Ljubljančanov in Gorenjcev. Tudi Strojni krožek Žetalanec se je odločil, da bo na to priljubljeno destinacijo organiziral letošnjo enodnevno ekskurzijo. Na pot smo se odpravili zjutraj, v soboto, 22. avgusta. Poln avtobus izletnikov in poln prtljažnik dobrot je, tako kot vsako leto, popeljal naš šofer Jani. Pot nas je vodila po avtocesti do Trojan. Jutranja kava in krof sta se prilegla za zajtrk. Nismo bili prvi, zadnji pa tudi ne. Pa naj še rečejo, da je s trojanskim krofom konec. Če je nekaj dobro, tega tudi drugam speljana cesta ne spremeni. Okrepčani smo se odpravili proti Ljubljani in nato do Kamnika. Po poti smo morali popiti še domača »zdravila«. Bilo jih je vseh vrst in okusov. Ko smo se v Kamniku zapeljali proti dolini Kamniške Bistrice, smo na poti pobrali še lokalnega vodiča Miho in nadaljevali po strmo vzpenjajoči cesti. Kaj hitro smo ugotovili, da se nam je pridružil vodič z zelo veliko znanja. Skoraj ni bilo skale, vrha ali cerkvice, o kateri ne bi vedel kakšne zanimivosti. Pripeljali smo na parkirišče pod Gojško planoto. Ker strojni krožek dobro skrbi za svoje popotnike, nas je v prtljažniku tudi tokrat čakala malica. Za posladek so poskrbele gospodinje, prijatelji iz Maribora pa so s seboj pripeljali veliko lepo okrašenih muffinov (slavni ameriški cupcake). Bili so lepi na pogled, še boljši po okusu. Tako okrepčani smo le s težavo krenili na pot. Rahel vzpon in že smo se znašli na prvem travniku, kjer so se pasle krave pasme CIKA. Po polurni lahni hoji smo prišli na Gojško planoto. Nato je sledila prijetna in večji del položna pot med planinami. Vodič Miha nam je odkrival drobne skrivnosti te prečudovite planine, od tega, kako ohranijo vodo v mlakah za napajanje, do tega, kako pastirji ločijo krave med seboj, kako so postavljene ograde, kako so narejene skodle na pastirskih kočah in še mnogo več. Po sproščeni hoji po planini smo le prispeli do pastirskega naselja. Pastirsko naselje velja za enega redkih ohranjenih naselij te velikosti v Evropi. Prepoznavno je po svoji tipični arhitekturi, ki predstavlja

nekakšen simbol Velike planine. Strehe koč so krite s značilnimi smrekovimi skodlami, ki segajo zelo nizko. V kamniškem koncu pastirsko koč imenujejo pastirska bajta ali pastirski stan, smrekovi skodli pa po domače pravijo »šinkel«. Najprej smo si ogledali kapelo Marije Snežne, ki je nekoliko dvignjena nad pastirskim naseljem in je prvotno stala na tem mestu že pred 2. svetovno vojno. Ob koncu vojne so jo nemški vojaki požgali, ponovno pa je bila na pobudo takratnih pastirjev postavljena leta 1988. Posvečena je Mariji Snežni, zato predstavlja 5. avgust poseben praznik za kapelo ter celotno pastirsko naselje. Po nekaj fotografijah smo si ogledali še Peskarjev muzej, kjer nas je pričakala prijazna pastirica in nam povedala vse o pastirskem naselju in o življenju pastirja na planini nekoč in danes. Peskarjev muzej je pastirska koč. Koča, ki je prej stala na tem mestu, je bila malo pred koncem druge vojne požgana, Preskarjev Andrej pa je poleti leta 1945 na pogorišču postavil današnjo koč v prvotni ovalni obliki, kot jo je imela bajta pred vojno. Danes je to tako edina koč, ki s svojo obliko, majhnostjo ter skromno opremljeno notranjostjo izstopa med ostalimi pastirskimi stanovi.

Ker smo bili kot Štajerci relativno pozni obiskovalci, na planini ni bilo več mogoče kupiti sira. Nam pa je prijazna pastirica ponudila sir »TRNIČ«, ki smo ga z veseljem kupili. To je poseben sir, značilen za območje Velike planine, ki je zelo podoben parmezanu. Po kratkem ogledu jame Veternice smo se odpravili do gostišča Zeleni rob, kjer

se odpira čudovit razgled navzgor proti Kamniško-Savinjskim Alpam (Grintovec, Skuta, Turska gora, Planjava, Ojstrica...). Ker že zelo dolgo nismo jedli, smo se ustavili na malici, ki je bila res dobra in obilna. V gostišču je bila postrežba super, le nenehno jim je zmanjkovalo vsega po štiri. Manjkale so štiri klobase, nato še štirje štruklji. Le kateri Ljubljčan se je z njimi sladkal brezplačno? To pač ni bil naš problem, mi smo zahtevali svoje in to tudi dobili.

Zdravnik vedno svetuje, da s polnim trebuhom res ni za pretiravati in trpeti velikih naporov, zato je bila naša pot do nihajke počasna in sproščena. Kot bi mignil, smo bili z nihajko v dolini, kjer nas je pričakal Jani z avtobusom. Še menjava čevljev, manjši prigrizek peciva in kozarček rujnega, pa že hitimo do soteske Predaselj in k izviru Kamniške Bistrice. Tukaj so najbolj pogumni preizkusili, kako mrzla in osvežujoča je ta reka.

Za konec izleta smo si prihranili ogled Plečnikovega dvorca. Dvorec se nahaja le nekaj sto metrov od izvira Kam-

niške Bistrice. Postavljen je bil po naročilu tedanjega kraljevega dvora, njegovo prvotno ime pa je Lovska kočča kralja Aleksandra. Načrte zanj je leta 1932 izdelal arhitekt Jože Plečnik, ki je s preprosto zunanostjo ter bolj bogato notranostjo двореc želel vključiti v naravno okolje samega kraja. Trenutno dvorec sameva kot protokolarni objekt Republike Slovenije.

Po mnogih zanimivostih, ki nam jih je povedal na našem celodnevem popotovanju po Veliki planini in dolini Kamniške Bistrice, se je od nas poslovil lokalni vodič Miha. Še tradicionalna zahvala z buteljko in stisk roke z željo, da se še kdaj srečamo. Mi pa že hitimo! Kam le? Na večerjo, ker smo takoo lačni. V gostilni Izba, v bližini term Snovik, smo le še s težavo pojedli okusno večerjo. Z lepimi vtisi in polnimi želodčki smo se v poznih večernih urah in prijetno utrujeni pripeljali v Žetale, kjer se zaključijo vsaka naša ek-skurzija. Zakaj? Ker smo Žetalanci!

Petra P.

Tekma za V. pokal "Tisovca"

Lovska družina Žetale je v nedeljo, 9. avgusta, gostila že 6. tekmovalje za pokal Tisovca; lovsko strelsko tekmo, za katero lahko sedaj že rečemo, da je tradicionalna in prepoznava v krogu lovskih strelcev. Po naših občutkih je tekma izjemno uspela in ponosni smo na svoje delo, a včasih je prav, da prisluhnemo temu, kar o nas menijo drugi. Zato si bom danes izposodil nekaj besed, ki jih je ob obisku naše tekme na spletni forum <http://www.strelci-lovci.si> zapisal njen urednik Peter Flis. Priznani lovski strelca je o naši tekmi med drugim zapisal: »Pri njih sem začutil, kot da se je čas ustavil. Dečki iz Žetal. Ne me narobe razumeti. Vso infrastrukturo imajo na zelo omejenem prostoru. Tepih za strelska mesta imajo pogrnen kar po poti, ki vodi okoli lovskega doma. Par metrov stran v smeri doline se nahaja naravna meja. Pod to mejo imajo malo travnika in preden se začne gozd v dolini, še njivo koruze. Bunker imajo narejen kar iz kostanjevih okroglih hlodov in pokrit z zemljo. Vse to se zelo ujema z naravo v okolici. Praktično sploh ne veš, čemu to služi, če ni zraven izmetnega stroja. Pri njih sem videl, kako lahko s preprostimi idejami in brez večjega gradbenega podviga izpelješ tekmo. Fantje, Bog ne daj to spremeniti. Ne delajte si odvečnih finančnih vlaganj v nekakšne betonirane bunkerje, ki ga

potem rabiš enkrat letno. V dani situaciji imate vrhunsko urejeno. Dokler tega nisem videl pri vas, sploh nisem vedel, kako so imeli urejeno v starih časih. V pogovoru z njihovim strelskim vodjo sem v besedah začutil kar malo nelagodja ob besedi bunker. Ne, dečki, bolj naravnega strelišča še nisem videl.«

Iskrene besede strokovnjaka s tega področja, ni kaj. Seveda pa se tekma ne odvija zgolj na strelišču, temveč ali pa predvsem tudi ob njem. Tudi v tem organizacijskem segmentu smo v letošnjem letu naredili velik napre-

dek, za kar gre posebna zahvala našemu članu Adolfu Kropflu mlajšemu, ki nam je kot izkušen organizator velikih prireditvev, s pomočjo svojega podjetja KRODO, pomagal tako z nasveti kot tudi materialno. Žal smo se mu na sami prireditvi pozabili zahvaliti za vso nudeno pomoč, zato se mu iskreno opravičujem. Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujem vsem, ki ste pomagali pri organizaciji te prireditve.

Za LD Žetale,
Silvo Korez

Skozi vroče poletje do vinotoka

Ker imam rada poezijo, navadno začnem uvod v članek Društva podeželskih žena Žetale s pesmijo. Naj bo za to številko Ž.N. naslednja: ljudska, po ljudskem izročilu povedana v kraju po domače ZALOPATA ali Kočice, malo prirejena, zelo melodično jo zapoje KVARTET DOBRINČEK. Vsebina se nanaša na opravila, ki spadajo v delo kmečkih žena.

Letni časi

*Ko pomlad se bliža,
jaz vrtec gradim
in orjem in sejem in trsek sadim.
(vsaki kitici sledi refren ali pripev)*

DI DREJA, DI DREJA...

*Poleti koševam planine, dole,
in srpe bruševam,
ko žita zore.*

DI DREJA, DI DREJA...

*V jeseni gozdarim, otavo kosim,
pšeničko omlatim
in grozdje mastim.*

DI DREJA, DI DREJA...

*Pozimi počivam, napregam sani.
Orodje popravljam,
da sneg mi skopni.*

DI DREJA, DI DREJA...

*Ves teden se trudim
in gibljem roke,
v nedeljo hladim si glavico, srce.*

DI DREJA, DI DREJA...

Po letnem načrtu Društva podeželskih žena Žetale je bila na vrsti poučna letna ekskurzija v romarsko središče avstrijske Štajerske v kraj Mariazell (po naše Marijino Celje), ki smo jo članice društva izvedle 6. julija 2015. To je bil nepozaben izlet. Ob šesti uri smo potovale v organizaciji Ptujskih vedut – vodičke in direktorice ge.

Sonje Brlek Kranjc, z zanesljivim šoferjem skozi Maribor, preko Šentilja proti Gradcu in dalje po avstrijskih vzpetinah v čudoviti kraj sredi zelenih planjav, pašnikov in gozdov do bazilike Velike matere Avstrije. V baziliki je daleč naokoli znana podoba, iz lipovega lesa narejena MILOSTNA MATI BOŽJA, ki jo je sredi 12. stoletja izdelal menih Magnus, ki je prebival v bližnjem samostanu svetega Lambrehta v celici (tako je nastalo ime Marija in celica).

V baziliki smo prisostvovala sveti maši v nemškem jeziku, bilo je bogato doživetje. Predviden je bil tudi ogled bogate zakladnice, v kateri so shranjene mnoge dragocenosti, ki so jih prinašali v dar plemiči, kralji, cesarji. V baziliki so sklepali poroke Habsburžani. Zadnja je bila leta 2001, ko sta zlato obletnico poroke praznovala Otto in Regina von

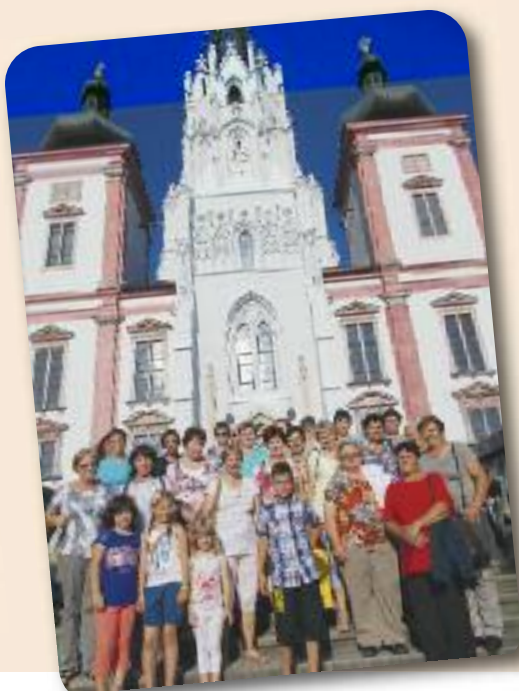
Habsburg.

Bil je lep sončen dan, zaradi višine s prijetno temperaturo, zato smo se lahko sprehajale po kraju, srečevale ljudi različnih narodnosti. V krajevnem gostišču Wirtshaus zum Goldenen Stiefel smo klepetale ob domačem okusnem kosilu.

Po hribu smo se povzpele do stavbe, v kateri so postavljene mehanske jaslice s 130 figuricami, iz katerih je možno razbrati Kristusovo življenje v 12 prizorih NOVE ZAVEZE. Lastnik, 80-letnik, jih je izdeloval in postavljajl 18 zim.

Za žejne je bil na voljo vodovod oziroma voda, ki je pritekala iz cevi. Voda ima zdravilne lastnosti in pomaga bolnim izboljševati vid. Za konec lepoga sprehoda po kraju Mariazell smo obiskale še znanega proizvajalca likerjev. Na šaljivi način nam je predstavil proizvodnjo in nam ponudil zdravilne

napitke.

Dan se je nagibal k večeru, vožnja je bila prijetna in prav občutile smo razliko v temperaturi, ko smo se pripeljali skozi mesto. Zadnja postaja v Avstriji je bila zanimiva in že so krožile misli, kako lepo je bil preživet julijski dan.

Čas vročega poletja je tako hitro zdrvel v oktober, sedmi vinotok je bil dan sestanka društva, pogovorile smo se o tematici razstave ob občinskem prazniku z naslovom Jedi ob trgatvi in kožuhanju.

Analizirale smo tudi, kako uspešne smo bile ob pogostitvi nedeljskega večera, 20. kimavca, ko je potekal dogodek leta, odprtje večnamenske dvorane. Sodelovale smo z obloženimi

kruhki (proizvod predsednice društva, ge. Darinke Kodrič) in z raznovrstnimi sladnicami, ki so jih spekle članice. Približujejo se zimski dnevi, ko bo čas za izobraževanja in rekreacijo v šolski telovadnici. Zvrstili se bodo praznični dnevi in razne zaposlitve gospodinj v krogu družine.

Predsednica društva, ga. Darinka Kodrič, se zahvaljuje vsem članicam za požrtvovalno sodelovanje in si želi, da bi tako uspešno sodelovale tudi v bodoče. Preberite naše vrstice in lepo pozdravljeni do naslednje številke Ž.N. Kmalu bo na vrsti biserna številka našega lokalnega glasila.

Za društvo M.K.

KOŽUHANJE

Pravijo, da je letos dobra letina. V goricah so bili trsi bogato obloženi s sladkim, zdravim grozdem. Jablane so polne, dovolj je orehov. Na njivah in vrtovih je lepo zraslo. Čez leto je dokaj primerno namakalo, tako da ni strahu za ozimnico in za krmo živini.

Ročno spravlanje pridelkov je marsikje zamenjal stroj. Kolarjevi v Dobrini so, kot že nekaj let, pustili par vrst koruze. Pridne roke članic Društva podeželskih žena Žetale (Darinka, Bernarda, Binika, Kristina, Gelica...) so jo ročno potrgale in pripravile za kožuhanje. V petek zvečer smo se zbrali okoli klasja, da obudimo spomine na stare čase, se družimo, poklepeta in mladim pokažemo, kako smo nekoč kožuhali. Mladih, žal, ni bilo ravno veliko. Kup klasja je hitro kopnel, saj se nas je precej nagnetlo okoli. Otroci so vneto iskali rdeče in pisane koruze. Devet pisančkov se je hitro našlo! A Ajda, Sara, Jan in Aljaž niso šli spat (kot se je včasih lahko naredilo ob podobni priliki). Veselo so pomagali nositi povezano koruzo k rantam, kjer sta jo domača gospodarja obešala. Kmalu so namesto koruze sredi lope stale bogato obložene mize. Na njih so se ponujale same dobrote: gibanice, buhteljni, kruh, meso iz tunke, suho meso – kot, salame, rogljički, škrabe, grozdje, pečeni kostanji, mošt, vino... Se vam cedijo sline?! Res je dišalo in se prileglo po opravljenem delu. Vmes pa klepet, glas Klemnove harmonike, pesem.

Večer je minil v prijetnem vzdušju. Seveda so misli marsikomu zašle v preteklost, ko je bilo ročno ličkanje koruze del jesenskega vsakdanjika. Marsikaj je bilo drugače. Koruze za ličkanje ni zmanjkalo v pol ure! Večer za večerom ličkati, zjutraj pa rano vstati – to ni bil hec. Tudi večerja je bila bolj skromna. Smeh, ples, peričkanje, valjanje po kožuhovini, vmes še kakšno spogledovanje... No, to so pa že lepši spomini.

Hvala Kolarjevim in vsem, ki so pomagali pri pripravi letošnjega kožuhanja! Lepo je bilo!

M.S.

ŽUPNIJA ŽETALE-jesen 2015

V žetalski župniji sta avgust in september meseca, v katerih se zgodi veliko dogodkov, ki si sledijo vsako leto v enakem zaporedju. Čeprav je od Jarmeka do Mihaelove nedelje samo dober mesec, se v tem času menjata dva letna časa. Ob Jarmeku smo iskali senco in hladnejše prostore, za Mihaelovo nedeljo pa si prav želimo, da bi nas greli sončni žarki.

Letos smo Jarmek obhajali nekoliko prej, to je že 16. avgusta. Gost, ki je vodil vse tri svete maše in nas nagovoril, je bil letos duhovnik iz sosednje trojiške župnije, pater Damjan Tikvič. Marija Tolažnica je kraj, kjer se za Jarmek zberemo Žetalanci, romarji iz Svete Trojice in Ptujске Gore ter skupaj prosimo Marijo za vse milosti.

September začnemo z celodnevni čaščenjem Jezusa, ki je v podobi hostije izpostavljen na oltarju. Ta dan je naša župnija določena, da molimo za župnijo in celo mariborsko nadškofijo. Skozi ves dan so se v cerkvi zbirali verniki in v tišini ali skupaj molili in častili Jezusa.

Prvo soboto v septembru je vsakoletno zaobljubljeno romanje na Svete Gore ob Sotli za Ptujsko polje in Haloze. Tudi letos smo romali skupaj s stoperško župnijo. Ta dan se pri Mariji na Svetih Gorah še vedno zbere veliko vernikov, ki Mariji izrekajo svoje prošnje in zahvale ter jo slavijo z ubranim skupnim prepevanjem. Po maši smo se odpravili še v Šmarje pri Jelšah, kjer smo poskrbeli še za telesno hrano. Po kosilu smo se zaradi dežja z avtobusom odpeljali

do cerkvice, ki je nad Šmarjem, do nje pa vodijo lepe postaje križevega pota. Tam smo si ogledali cerkev in zmolili litanije.

September je mesec, ko naši otroci začno z novim šolskim letom, hkrati pa se začne tudi verouk. Mlajši prihajajo k verouku v spremstvu katehistinje, starejši pa samostojno.

Na praznik naše župnije, Mihaelovo, nas je s svojim obiskom počastil upokojeni mariborski nadškof, dr. Franc Kramberger, ki je daroval mašo, med katero je blagoslovil nov plašč, dar dobrotnikov naši župniji, in novo zakristijsko omaro. Nova zakristija je narejena za potrebe današnjih mašnih in ministrantskih oblačil, saj so se oblačila nekoliko spremenila in je bilo veliko pomanjkanje prostora za shranjevanje oblek. Omare so v celoti lesene, zunanja stran vrat pa je dodatno obdelana z rezbarskimi motivi iz cerkvene liturgije, pšenice in vinske trte, grbom mariborske nadškofije in papeškim grbom.

Jesen s svojimi pisanimi barvami prinaša tudi hladnejše dni. Želim vam, da v vaših srcih in medsebojnih odnosih ostaja Božji blagoslov. Oktober je posvečen rožnovenski materi božji, zato smo povabljeni k molitvi rožnega venca, da zmolimo vsaj kakšen del te lepe molitve, ki se je nekoč redno molila pri vsaki hiši v našem kraju.

S. G.

Od vročih k hladnejšim dnevom

“Čas neizmerno beži,” radi potarnajo upokojenci.

Bilo je vroče poletje, udeleženci izleta DU Občine Žetale smo preživeli prijeten julijski dan na lepem ozelenem Pohorju. Vroče poletje se je nadaljevalo, nekaj aktivnih upokojencev se nas je zbralo na Pušnikovi domačiji, kjer smo si ogledali teren in pripravili vse potrebno za oblikovanje vrta. Nakalali smo akacijeve late, jih lepo oblikovali in z njimi ogradili okrog 30 m² velik vrt. Dobro smo ga prekopal in zasadili s cvetlicami, naslednje leto pa ga bomo obogatili z različnimi vrtninami.

Upokojenci smo veseli uspeha in pohvale, ki nam jo je ob obisku na “Pušnikovini” izrekel župan, g. Anton Butolen.

Pušnikov hrib dobiva zanimiv izgled, stavbe bodo dobile prvotno obliko, tudi cesta je že speljana in prav prijetno bo pohajanje po tem hribu.

Poletna vročina se je umirjala in upokojenci smo poromali k Sveti Trojici pri Lenartu. Spoznali smo del Slovenskih goric, se prijetno družili in ob prvem mraku smo že bili doma. Na sestanku upravnega odbora društva smo se pogovarjali o tematiki, ki smo jo real-

izirali ob občinskem prazniku. Upokojenke so napekle sladice, družno smo pripravili nekaj zdravih napitkov in razstava je podobna mnogim v preteklosti.

Upokojenci smo prve dni novega šolskega leta sodelovali tudi pri varovanju otrok v prometu.

Nekateri člani društva smo se v petek, 18. 9., udeležili projekta »Simbioza giba«, ki so ga organizirali v vrtcu Žetale. Skupaj smo se sprehodili do lovskega doma, bilo je zabavno z najmlajšimi.

V soboto dopoldne, 26. 9., smo prehodili krožno pot po Žetalah z delavci in osnovnošolci in projekt »Simbioza giba« je bil zaključen z igrami na igrišču OŠ Žetale.

Ob izteku leta bomo realizirali zadnji del letnega načrta, obiskali onemogle in najstarejše upokojenke v naši občini in v naslednji številki Žetalskih novic zapisali še kaj zanimivega.

Želimo Vam prijetno praznovanje občinskega praznika, lepo pozdravljeni.

Za Žetalske novice, predsednik društva, Filip Režek

Člani OORK smo bili na obisku

GOSPA ANICA ROS

Zadnja leta smo člani RK Žetale zvesti obiskovalci tudi pri gospe Anici iz Nadol 22. Preprosta, prijazna in vedno z nasmehom na obrazu se nas vedno zelo razveseli. Rada pripoveduje o svojem življenju v Nadolah; kako je obiskovala šolo, hodila v cerkev, vodila in delala na kmetiji... Spomini ji sežejo v 2. svetovno vojno, ko je njen mož Maks postal invalid, zato je morala sama poprijeti za vsa moška opravila na kmetiji, mož pa je začel gospodinjiti. Dolge prehojene poti po snegu, ledu, v dežju ali vročini, ko je morala v trgovino, ali k zdravniku, ji nikoli niso predstavljale ovir. Vedno je z dobro voljo odšla na njivo, v gozd ali hlev in še danes je vitalna. Pred leti ji je njena bolezen vedno bolj oteževala

samostojno življenje, zato se je morala s težavo posloviti od rodnega kraja, predvsem pa od svojega doma, se preseliti in sprejeti nov dom v Domu starejših Lenart, kjer biva še danes. S ponosom pove, da je v domu med najbolj zdravimi, saj hodi, sama jé, se druží s sostanovalci, medtem ko je veliko stanovalcev priklenjenih na invalidske vozičke ali postelje. Najini pogovori se pogosto vrtijo okrog življenja ljudi v Žetalah. Gospa Anica z žarom pripoveduje o ljudeh, ki se jih še spomni in me sproti sprašuje o njih: »Je ta še živ? Ga še kaj vidiš? Še dela kaj na domačiji?« Celó življenje je živela zelo skromno in ostaja skromna. Več kot darila ji pomenijo topel stisk roke in prijazne besede. V domu se je z leti navadila in postal je njen dom, ki pa to ne bi bil brez obiskov njenih otrok,

9-ih vnukov in 5-ih pravnukov, pove z nasmehom in z iskricami v očeh. Tudi nas lepo povabi, da jo še pridemo obiskat.

Romana Širec

GOSPA ANICA KOJC

7. julija je dopolnila častitljivih 96 let naša najstarejša občanka, gospa Anica Kojc iz Čermožiš. To leto ji njeno zdravje kar malo nagaja. Kmalu po njenem rojstnem dnevu smo jo le še našli doma, da smo ji od srca čestitali in zaželeli trdnega zdravja. Še smo se mudili pri njej, ko se je po njo pripeljal rešilni avtomobil, da jo je odpeljal v ptujsko bolnišnico, kjer ji pomagajo, da se njeno zdravstveno stanje nekoliko stabilizira. Letos so ti obiski bolnišnice kar pogosti.

Rada je v družbi svojih domačih. Trenutno jo skrbi, če bodo domači pravočasno pobrali orehe in jih posušili, da jih bo v zimskih dneh lahko luščila.

GOSPA ROZIKA SKLEDAR

25. avgusta je častitljivih 93 let dopolnila gospa Rozika Skledar iz Čermožiš. Kot po navadi nas je pričakala na hišnem pragu. Njena neverjetna energija in pozitivna naravnost dajeta posebno domačnost in toplino prijetnemu klepetu v krogu domačih. Kdaj pa kdaj se še sprehodi na dvorišče. Z mislimi rada spremlja domače pri opravljenih okrog doma, največkrat jih opazuje skozi okno.

GOSPA ANICA KOREZ

Obiskali smo jo nekaj dni po dopolnjenem častitljivem 94. letu, ki ga je dopolnila 17. julija. Samo nežen dotik roke je nakazoval, da so misli že odtavale. Mirno, enakomerno dihanje, blag in umirjen zastrt pogled je dajal slutnjo bližine tihega odhoda. Le nekaj dni po našem obisku je zaspala za vedno.

Irena Vodušek

Pri gospe Butolnovi Stini

Če v oktobru posije prijazno sonce, se ti zdi, da si naravi ukradel šop toplih žarkov. Hodiš po prometni cesti in paziš na promet, zaviješ na makadam, se rahlo povzpneš na hribček, se obrneš levo in že si pri Stini. Dobro razpoložena gospa naju s Tončko pospremi v toplo kuhinjo in že klepetamo.

Začnemo pri devetem juliju 1932 – dnevu rojstva ge. Kristine, ki jo že od malega kličejo Stina.

»Težko, naporno je bilo moje življenje, povezano s Sepom, Okrozami in hribom, kjer živim že 17 let. Sem šesti rojeni otrok, pred mano so se rodili prvi brat, ki je kmalu po rojstvu umrl, pri devetnajstih je umrla sestra Nežika, nato je bila Micika, ki jih šteje več kot devetdeset, izgubila je spomin in živi kot oskrbovanka v Avstriji. Nato se je rodil Lojz, za njim Slavica, za mano še Gela in kot zadnji brat Tone. Oče in mama sta se rodila kot sosedu, se poročila in od učitelja Sotoška kupila hišo v Čermožišah 35. Domačiji so rekli po domače Sep, tam smo otroci odraščali in odhajali od doma. Iz Čermožiš 35 sem odšla v Čermožiše pod Resenik, se poročila s Frončom in postala Butolnova Stina.

Nekaj metrov od prometne ceste Rogatec-Ptuj sva kupila zemljo in začela graditi svoj dom. Rodil se je prvi sin Milan, ki mu življenje ni bilo naklonjeno, saj ga je pri štirinajstih letih pokopal kup »leša«, ki je bil gradbeni material. Z največjo bolečino smo se poslovili od mladostnika in na licih se mi je zarisala prva guba življenja. Mož Fronča, tako so ga klicali vsi naokoli, je odšel na delo v Avstrijo, nato v Nemčijo. Vedno je delal v gozdu, kjer je doživel nesrečo in se s poškodbami za vedno vrnil v domovino.

V času njegovega dela v Nemčiji sem večkrat odšla z njim tudi jaz, se zaposlila kot delavka v kuhinji hotela, bila sem tudi sobarica, in tako sem zaslužila nekaj mark. V času najine odsotnosti je za naš dom skrbel Ozvaldičeva Liza. Dobrih sedem let mi je bila v pomoč Butolnova Zalika; tako nama z možem ni bilo treba premišljevat, kako je doma, ko sva bila v tujini. Vse prihranke sva porabila za gradnjo doma. Fronča ni okrevljal, v najboljših letih življenja se je moral posloviti. Ostala sem sama z otroki, bilo je težko. V ovdovelem življenju sem se spoprijateljila s Potočnikovim Tončom in z njim živela 15 let. Skupaj sva gospodinjala, dokler njega ni napadla bolezen in ostala sem sama. Navadila sem se takega življenja, obdelujem vrt in njivico, pridelam dovolj hrane za vsakdanje življenje. Bojujem se s sladkorno boleznijo, dvakrat na dan si dam injekcijo, vzamem aspirin in tableto proti pritisku, tako mine dan od 7. do 21. ure. Čez dan poslušam radio, včasih gledam televizijo, rada tudi kaj preberem, z vnukinjo Darinko, ki je moja vsakodnevna obiskovalka, popijem kavico.

Veselim se, ko me obiščeta hčerki Kristina in Geli, veselim se tudi vnukov, vnukinj in pravnukov.

Nikoli mi ni dolgočas, imam prijazne sosede, saj pride vedno kdo k meni. Ko sem sama, razmišljam o tragediji, ki se je zgodila na tistem strmem hribu na Medgorah in vzela življenje sinu Gustu. Takrat se mi je zarisalo mnogo gub, v 83. letih jih je nastalo mnogo. Pa pravim: 'Stina, ti si še krepka, pozitivno gledaš na življenje, si gostoljubna, zgovorna in taka ostani še mnogo let.'«

M.K.

Lep septembrski popoldan

Naporen delovnik je za mano, pot domov kot po navadi. Na cesti se umirja poletna gneča, jesen je tu. Jesen, ki s svojo barvno raznolikostjo veselo pozdravlja in nas vabi, da gremo v naravo. Nemudoma se odločim za sprehod na svežem zraku. Že ko si obuvam pohodne čevlje, me z laježem opominja naš prijazni pes, da ga je potrebno vzeti s sabo. Kdo bi mu mogel to odreči, če je njegov pogled tako proseč in otožen. Ko pa ga vzameš s seboj, pokaže neizmerno veselje, prijaznost in hvaležnost, da postaneš kar dobre volje ob njem. Ne razmišljam, kam grem, kar proti gozdu zavijem. Pot v gozd je vedno lepa in prijetna. Sveži zrak, pisane krošnje dreves, prijetno žvrgolenje ptičev in tisti mir, ki ga vsi vedno bolj potrebujemo. Tisti mir, ki pomaga, da razumno razmišljaš o najbolj aktualnih stvareh, o obveznostih, analiziraš dejanja in razmišljaš o sebi, če to rabiš. Sama razmišljam o tem in onem in seveda o zadnjih aktivnostih v Kulturnem društvu Žetale.

V Kulturnem društvu Žetale smo čakali na otvoritev nove dvorane, da bi imeli spet prostor za naše delovanje. Zbora imata tedenske vaje in potrebno je bilo sprotno urejanje prostora, saj tudi soba društva ni bila dostopna. Ob podpori župana in Občine Žetale, OŠ Žetale in PGD Žetale smo zagotavljali najnujnejše prostore za delo v času gradnje nove dvorane. Hvala vsem za gostoljubje. Že maja smo razmišljali, kaj bi pripravili za slovesnost, ko bo Občina Žetale odprla novo večnamensko dvorano. Iz dobrih idej in medsebojnih uskladitev smo zasnovali kulturni program kot del svečanosti. Naložili smo si tudi nalogo, da bi izdali Bilten o kulturnem življenju v prosvetni dvorani, da ostane pisna beseda o kulturnem življenju v dvorani, ki je več ni. Dopusniški čas je bil kratek. Moški pevski zbor je nastopil na prireditvi Štajerska poje na gradu Vurberk. Avgusta smo pričeli z rednimi vajami obeh zborov in igralske skupine ter pripravo biltena. Veliko pozitivne energije, truda in usklajevanj je bilo potrebnih, da smo vse pripravili za sam slavnostni dogodek.

Pa je prišel ta dan – lep septembrski nedeljski popoldan – in uradna otvoritev nove večnamenske dvorane. Kulturno društvo je sodelovalo s kulturnim programom. Igralska skupina nas je razveselila v že tako dobrem vzdušju svečanega dogodka. Naši domači igralci, tekst v našem žetalskem narečju, vse to združeno v igro – to smo že dolgo časa pogrešali. Želimo si, da bi bil to nov začetek aktivnega igranja na tem sodobnem odru. Ženski in Moški pevski zbor KD Žetale, ki sta prvič zapela na novem odru, sta izkazala veselje, in zagotovo je imel vsak pevec dober občutek. Upamo, da so pesmi tudi lepo zvenele ob novi akustični podobi dvorane. Gostujoča folklorna skupina iz Dolene je v številni zasedbi žetalskih plesalcev obudila prijeten spomin na ples in čas iz naše preteklosti. Lepo je bilo videti njihovo veselje, poskočen plesni korak in zvok harmonike; za vse jim najlepša hvala. V kulturnem programu so nas s spomini očarali najzaslužnejši žetalski kulturni ustvarjalci. Veliko so prispevali k bogatitvi in razvoju krajevne ljubiteljske kulture, v težjih pogojih in s toliko srčne kulture. Hvala vam za vaše neprecenljivo delo.

Ob svečanem dogodku smo uspeli izdati tudi bilten z naslovom Žetalski kulturni koraki od nekoč do danes. V samem biltenu smo zapisali, da smo ga oblikovali z namenom, da bi ostala ob odprtju večnamenske dvorane pisna beseda o kulturi. Kulturi kot del nas in našega kraja v preteklosti, za sedanost in prihodnost. Preteklost je bila zelo bogata s kulturnimi dogodki. Spomini posameznih kulturnikov so zelo zanimivi in doživeti ter dokumentirani s fotografijami in ne bodo šli v pozabo. Za sedanost in prihodnost si želimo bogato in uspešno kulturno ustvarjanje. Pristrčno vabljeni k skupnemu soustvarjanju ljubiteljske kulture v naši občini.

Marta Prevotšek

IZ BILTENA

Minil je zgodovinski dan – dogodek večletja, odprtje večnamenske dvorane. Kdo in kako še naj zgradi tako krasno lepotico? Kultura si jo zasluži in jo ima, mi Žetalanke in Žetalanci smo pa akterji in jo bomo koristno uporabljali. Fotografirana je iz vseh strani, tudi z Vogrinčevega hriba, in prav je, da se pobaha še v Žetalskih novicah. Naš fotograf Butolnov Toni vedno poskrbi za naslovno stran našega lokalnega glasila, nekaj zanimivih, posrečenih fotografij naj ostane za arhiv poznejšim rodovom. Bilten je izšel in bo zagotovo spomin, kako je bilo nekoč, kako se je odvijala ljubiteljska kultura in ostala zapisana bodočim rodovom.

Urednica Ž.N.

